

" ...

I- İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN GEREKÇESİ

Yürürlüğün durdurulması istemini de içeren dava dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir:

"Yasanın 1 inci maddesi, Anayasanın 2 inci ve 48 inci maddelerine aykırıdır.

Bu madde, 20.2.2001 t, 4628 sayılı Yasanın 2/d-1 hükmünde düzenlenen "30.6.2001 tarihi" ile yine aynı Yasanın geçici 4 üncü maddesindeki "30.6.2001" tarihini "31.10.2001" olarak değiştirmektedir. Bu maddenin kapsamı, değiştirilen 2 ve geçici maddenin bölünmez bir parçası olması hasebiyle, değiştiren ve değiştirilen metin, yeni yürürlük yapısıyla davanın zorunlu konusudur (Any. Mad. 148, 87).

a) 4 üncü maddedeki 31.10.2001 (eski 30.6.2001) tarihi, işletme hakkı devir sözleşmeleri ve enerji alım anlaşmaları baz olarak öngörülmüştür.

Yasama organı, gerek iltihakı sözleşmeler ve gerekse diğer sözleşmeler için, somut sözleşme şartlarıyla çözülecek sorunları yasa konusu kılamaz. Hukuk devletinde, taraflardan biri kamu tüzelkişisi de olsa-serbest irade alanında, kamu düzenini ilgilendirmeyen kayıtlar, yasalarla konamaz. Aksine durum, yasama organını aynen bu olayda olduğu gibi günübirlik oldubittiler (değişiklikler) ile karşı karşıya getirir (Any. Mad. 2, 87).

Değiştirilen alt fıkra hükmü ve değişiklikle yürürlüğe giren tarih hükmü, sözleşme mekanizmalarıyla çözülebilecek ve genel çerçeve oluşturmayan hükümler niteliğindedir. Bu gibi hükümler, özel alana Anayasaya aykırı elatma olarak değerlendirilir.

Yasama (devlet), özel alandan çekildiği ölçüde, etkinliğini yükseltir (Any. Mad. 48).

b) Değiştirilen geçici 4 üncü madde, Yasanın yürürlüğünden önce gerçekleştirilmiş ve fakat devirleri tamamlanmamış ilişkilerle ilgilidir. 31.10.2001 tarihine kadar devir işlemleri tamamlanmayan sözleşmeler, geçersiz olacaktır. Yasama organı, akdedilen sözleşmelerle ilgili -özellikle, sözleşme bağlandıktan sonra- hiçbir şart öngöremez. İnikada, vadeye, infisaha, hükümsüzlüğe ilişkin şartlar, sözleşme tarihinde yürürlükte olan hukuka ve taraf iradelerine göre kararlaştırılır (Any. Mad. 48). Yasama organı, yasa ile bir sözleşmeyi geçersiz sayamaz. Sözleşme serbestisi, taraf iradelerinin egemenliğine ve akit tarihindeki hukuka (devlete/ yasamaya) güven prensibine dayanır.

c) Geçici 4 üncü madde, Yüksek Mahkemede iptal davasına konu kılınmıştır ve yürürlüğü durdurulmuştur (Anayasa Mahkemesi 27.6.2001 t, 293/7-E/K). Yürürlüğü durdurulan hüküm alanında bu karar döneminde yasama organınca düzenleme yapılmasına anayasal bir engel yoktur (Any. Mad. 7). Ne varki en azından yürürlüğü durdurma kapsamındaki alan açısından düzenleme yapılmasında, esas hakkındaki hükmün beklenmesi, bir yasama özenidir (Any. Mad. 153, başlangıç hükmü, 9, 138). Negatif yasama organı olan Anayasa Mahkemesinin somut sorunla ilgili norm-denetim kararları, Anayasaya uygun düzenleme amacına yardımcı olur.

Yürürlüğü Durdurma Gerekçesi

Esas Sayısı : 2001/389

Karar Sayısı : 2002/29

Madde, sözleşme özgürlüğüne, anayasal bir nedene dayanmadan (Any. Mad. 13, 48) keyfi şekilde müdahale etmektedir. Anayasaya aykırılık, ağırdır. Somut ve sözleşmenin içeriğine ilişkin, taraf iradelerinin birleşmesiyle ancak değiştirilebilecek şartlar, yasama organınca dayatılmaktadır. Hizmet gerekleriyle bağdaşsa dahi, hukuk devletinin herhangi bir organının bu tür müdahaleleri, yasa kılıfına büründürülemez. Sorun, sözleşme yoluyla çözülebilir. Devlet, akdin bağitlanması döneminde özenle davranmak ve ona göre sözleşme yapısı oluşturmak zorundadır.

Hükmün yürürlüğünün durdurulmasını talep etmenin içtihadı koşulları oluşmuştur.

Talep-Sonuç

1- Yasanın 1. maddesinin belirtilen ve Yüksek Mahkemeci belirlenen nedenlerle iptaline,

2- Yasanın 1. maddesinin yürürlüğünün durdurulmasına,

karar verilmesi hususu arz ve talep olunur.""